

## ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

### I. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η θεμελιώδης αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων λόγω ιθαγένειας εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις εισαγωγής σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, συμπεριλαμβανομένων των διδασκτρων ή των όρων χορήγησης συνδρομής και την κάλυψη των διδασκτρων αυτών. Στο θέμα αυτό, όλοι οι πολίτες της Κοινότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι πολίτες του εκάστοτε κράτους μέλους. Εάν δεν πρόκειται περί εισαγωγής σε κάποιο εκπαιδευτικό ίδρυμα, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επικαλεσθεί τον κανόνα αυτόν (της μη διάκρισης) μόνον εφόσον είναι διακινούμενος εργαζόμενος ή μέλος της οικογένειας ενός διακινούμενου εργαζομένου. Π.χ. στην περίπτωση που το κράτος μέλος υποδοχής χορηγεί κάποιο επίδομα "επιβίωσης". Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία για την παροχή επιδομάτων και βοηθημάτων του είδους αυτού σε αλλοδαπούς πολίτες που κατοικούν στο έδαφός τους. Εξάλλου, ορισμένα επιδόματα και/ή βοηθήματα από το κράτος μέλος καταγωγής μπορούν να διατηρηθούν κατά τη διάρκεια παραμονής στο κράτος μέλος υποδοχής.

### II. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

#### ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

##### ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Στη Σουηδία, η υποχρεωτική εκπαίδευση έχει τη μορφή βασικής εκπαίδευσης για παιδιά από 7 έως 16 ετών. Ωστόσο, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να αρχίσουν το σχολείο έξι χρονών, εφόσον το επιθυμούν οι γονείς και οι κοινότητες έχουν τη δυνατότητα να τους προσφέρουν αυτή την ευκαιρία. Όλες οι κοινότητες θα πρέπει να μπορούν να προσφέρουν αυτή την ευκαιρία από το σχολικό έτος 1997-1998. Την 1η Ιουλίου 1995 άρχισε να ισχύει νέο σχολικό πρόγραμμα, νέο αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας και ωρολόγιο πρόγραμμα για ολόκληρη την υποχρεωτική εκπαίδευση. Το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας αναφέρει τους στόχους που πρέπει να έχουν επιτευχθεί στο τέλος του πέμπτου και του ένατου έτους. Τα ωρολόγια προγράμματα αναφέρουν τον ελάχιστο αριθμό ωρών διδασκαλίας που εξασφαλίζονται στους μαθητές κατά τη διάρκεια των εννέα ετών της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (6.655 ώρες).

##### ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Το σχολικό έτος αρχίζει τον Αύγουστο και τελειώνει τον Ιούνιο και χωρίζεται σε δύο περιόδους. Οι ακριβείς ημερομηνίες ποικίλλουν από έτος σε έτος και από κοινότητα σε κοινότητα.

##### ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με το νόμο για την εκπαίδευση, η σχολική φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που κατοικούν στη Σουηδία. Όλα τα παιδιά μεταξύ 7 και 16 ετών έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση, στο πλαίσιο του κρατικού εκπαιδευτικού συστήματος.

##### ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Ολόκληρη η υποχρεωτική σχολική φοίτηση είναι μικτή (αρρένων και θηλέων) και παρέχεται δωρεάν. Οι κοινότητες υποχρεούνται να παρέχουν στους μαθητές όλο το απαραίτητο υλικό για τη σχολική εργασία, ιδίως τα βιβλία, καθώς και τη μεταφορά δωρεάν. Οι μαθητές δεν έχουν δικαίωμα δωρεάν μεταφοράς εάν επιλέξουν σχολείο διαφορετικό από αυτό που βρίσκεται στην κοινότητά τους.

##### ΓΛΩΣΣΕΣ

Τα αγγλικά είναι η πρώτη υποχρεωτική ξένη γλώσσα. Κάθε σχολείο αποφασίζει πότε πρέπει να αρχίσει η διδασκαλία των ξένων γλωσσών, αλλά το επίπεδο των απαιτούμενων γνώσεων στο πέμπτο έτος είναι το ίδιο για όλους. Οι μαθητές πρέπει να επιλέξουν μια δεύτερη ξένη γλώσσα, εκτός των αγγλικών, μεταξύ των εξής υποχρεωτικών γλωσσών: γερμανικά, γαλλικά και, πρόσφατα, ισπανικά. Οι κοινότητες πρέπει να προσφέρουν τουλάχιστον δύο από αυτές τις γλώσσες. Μια τρίτη ξένη γλώσσα μπορεί επίσης να παρέχεται ως επιλογή του σχολείου ή των μαθητών.

##### ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Η πρόοδος των μαθητών ελέγχεται μέσω συνεχούς αξιολόγησης. Κατά κανόνα, οι μαθητές προάγονται αυτόματα στην επόμενη τάξη· ωστόσο, κατόπιν συνεννόησης με τους γονείς ενός μαθητή, ο διευθυντής του σχολείου μπορεί να αποφασίσει τη μη προαγωγή ενός μαθητή στην επόμενη τάξη.

##### ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το φθινόπωρο του 1995, άρχισε να εφαρμόζεται ένα σύστημα βαθμολόγησης σε σχέση με τους στόχους και το επίπεδο των γνώσεων. Από το όγδοο έτος, χορηγούνται πιστοποιητικά σπουδών με βάση τις εξής βαθμολογικές κλίμακες: ικανοποιητικά, καλά και πολύ καλά. Στο τέλος της σχολικής φοίτησης χορηγείται απολυτήριο. Το απολυτήριο χορηγείται στο τέλος της υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης ή νωρίτερα αν ο μαθητής συμπληρώσει με επιτυχία το ένατο σχολικό έτος.

## ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εκτός από τη δωρεάν παροχή εκπαιδευτικού υλικού και μεταφοράς, όλα τα παιδιά στη Σουηδία δικαιούνται ένα γενικό επίδομα τέκνου έως την ηλικία των 16 ετών, συμπεριλαμβανομένου και του πρώτου τριμήνου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 16ο έτος ηλικίας. Στη συνέχεια υπάρχει ένα παρατεινόμενο επίδομα τέκνου το οποίο καλύπτει τους μήνες εκείνους κατά τους οποίους ο μαθητής παραμένει στην υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση μετά την ηλικία των 16 ετών.

## **ΜΕΤΑ-ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

### ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Ο δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτει την εκπαίδευση για μαθητές από 16 έως 19 ετών. Τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να υπάγονται σε κοινότητες, δημοτικά συμβούλια ή ιδιωτικούς φορείς. Στο νέο ολοκληρωμένο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που άρχισε να ισχύει το 1992 και εφαρμόστηκε πλήρως το σχολικό έτος 1995-96, όλη η εκπαίδευση είναι οργανωμένη με βάση 16 διαφορετικά εθνικά προγράμματα. Όλα τα προγράμματα του δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τα ίδια οκτώ βασικά μαθήματα. Ειδικά μαθήματα διδάσκονται επιπλέον.

### ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

Το σχολικό έτος αρχίζει τον Αύγουστο και τελειώνει τον Ιούνιο και χωρίζεται σε δύο περιόδους. Οι ακριβείς ημερομηνίες ποικίλλουν από έτος σε έτος και από κοινότητα σε κοινότητα.

### ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Σύμφωνα με το νόμο για την εκπαίδευση, όλοι οι νέοι που έχουν τελειώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση μπορούν να εγγραφούν σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το δικαίωμα αυτό είναι περιορισμένο, υπό την έννοια ότι η φοίτηση πρέπει να αρχίσει το αργότερο το πρώτο εξάμηνο του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο ο μαθητής συμπληρώνει το 20ό έτος ηλικίας. Για την παρακολούθηση ενός εθνικού προγράμματος, όπως ορίζεται από τη μεταρρύθμιση του 1992, οι μαθητές επιλέγουν ποιο πρόγραμμα επιθυμούν να ακολουθήσουν και, εφόσον δεν παρέχεται από την κοινότητά τους, έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση σε άλλη τοπική αρχή.

### ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Η φοίτηση στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δωρεάν.

### ΓΛΩΣΣΕΣ

Ενισχύεται περισσότερο η διδασκαλία των σουηδικών και των αγγλικών και προωθείται η διγλωσση εκπαίδευση (αν μια ξένη γλώσσα, η οποία μπορεί να είναι η μητρική γλώσσα του μαθητή, χρησιμοποιείται ως η γλώσσα διδασκαλίας για ορισμένα μαθήματα) η οποία σήμερα παρέχεται από περιορισμένο αριθμό σχολείων στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η μητρική γλώσσα μπορεί να διδαχθεί ως ατομική επιλογή, στο πλαίσιο εκτεταμένου προγράμματος ή να αντικαταστήσει τη διδασκαλία σε μια άλλη γλώσσα. Ως εκ τούτου, οι μαθητές που είναι μέλη οικογενειών διακινούμενων εργαζομένων έχουν το δικαίωμα να διδαχθούν σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα αντί των σουηδικών ως κύριου μαθήματος, εάν το επιθυμούν.

### ΠΡΟΑΓΩΓΗ

Στο νέο σύστημα του δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που βασίζεται στα μαθήματα, οι μαθητές βαθμολογούνται για τα διάφορα μαθήματα στο τέλος του σχολικού έτους· ωστόσο, μπορούν φυσικά να ζητήσουν αντίγραφο της βαθμολογίας τους για τα μαθήματα που έχουν ολοκληρωθεί, όποτε είναι αναγκαίο. Οι μαθητές χρειάζεται να επαναλάβουν μόνο τα μαθήματα στα οποία έχουν αποτύχει· εντούτοις, υπάρχει το ενδεχόμενο επανάληψης ολόκληρου του σχολικού έτους.

### ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το τελικό πιστοποιητικό σπουδών βασίζεται στους βαθμούς των μαθημάτων που έχουν λάβει οι μαθητές κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Όλα τα τριετή προγράμματα πληρούν τις γενικές απαιτήσεις επιλεξιμότητας για την εισαγωγή στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τα προγράμματα φυσικών επιστημών και κοινωνικών επιστημών πληρούν επίσης τις περισσότερες από τις ειδικές απαιτήσεις εισόδου.

## ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Για τους μαθητές του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχει, εκτός από το γενικό επίδομα σπουδών, ένα επιπλέον συμπλήρωμα σε συνάρτηση με τις ανάγκες, με στόχο τη διεύρυνση της εισόδου στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και επίδομα διατροφής και στέγης για την εξουδετέρωση γεωγραφικών εμποδίων. Η κοινότητα είναι υπεύθυνη για τη μεταφορά, τη διατροφή και τη στέγαση μαθητών που έχουν ανάγκη. Αν ο μαθητής γίνει δεκτός σε σχολείο το οποίο ανήκει σε άλλη κοινότητα, σε περίπτωση που το επιλεγμένο πρόγραμμα δεν προσφέρεται στη δική του κοινότητα, η τελευταία πρέπει να αναλάβει τα σχολικά έξοδα.

## **ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

### ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία διαιρείται σε προπτυχιακές σπουδές, μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα. Το παρόν

σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης άρχισε να ισχύει το 1993 με το νόμο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ο βασικός στόχος της μεταρρύθμισης ήταν να αποκτήσουν τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα μεγαλύτερη ελευθερία στη λήψη αποφάσεων σχετικά με μαθήματα σπουδών και σχετικά με την τοπική πολιτική εισαγωγής σπουδαστών. Στη Σουηδία, η τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέχεται στα πανεπιστήμια και στα πανεπιστημιακά κολλέγια. Υπάρχουν επί του παρόντος 33 κρατικά πανεπιστήμια και πανεπιστημιακά κολλέγια σε ολόκληρη τη χώρα συν 26 πανεπιστημιακά κολλέγια επιστημών στον τομέα της υγείας. Οι πανεπιστημιακές σπουδές διαρκούν 2 έτη για το δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 3 έτη για το πτυχίο και 4 έτη για μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Οι επαγγελματικές σπουδές σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαρκούν από 2 έως 5 1/2 έτη. Διάφορα προγράμματα περιλαμβάνουν πρακτική εξάσκηση σε συναφή βιομηχανικό ή δημόσιο κλάδο. Η γλώσσα διδασκαλίας είναι συνήθως τα σουηδικά, αλλά πολλά τμήματα της υποχρεωτικής βιβλιογραφίας είναι στα αγγλικά· ως εκ τούτου, μια επαρκής γνώση των σουηδικών καθώς και των αγγλικών είναι απαραίτητη για τους σπουδαστές.

#### ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ

Το ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει 40 εβδομάδες και χωρίζεται σε δύο εξάμηνα. Το πρώτο εξάμηνο (φθινοπωρινή περίοδος) διαρκεί συνήθως από τα μέσα ή το τέλος Αυγούστου έως τα μέσα Ιανουαρίου και το δεύτερο εξάμηνο (εαρινή περίοδος) διαρκεί από τα μέσα Ιανουαρίου έως τις αρχές Ιουνίου.

#### ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του 1993 άλλαξε επίσης τους κανόνες σχετικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής, που καθορίζονται τώρα σε τοπικό επίπεδο για κάθε πανεπιστήμιο και πανεπιστημιακό κολλέγιο. Για την εισαγωγή στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ένας σπουδαστής πρέπει κατά αρχή να πληροί τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που είναι κοινές για όλα τα προγράμματα ή μαθήματα και στη συνέχεια να πληροί τις ειδικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που απαιτεί από τους υποψήφιους το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο ή πανεπιστημιακό κολλέγιο. Οι ειδικές αυτές προϋποθέσεις ποικίλλουν ανάλογα με τον εκπαιδευτικό τομέα. Η εισαγωγή στις προπτυχιακές σπουδές αφορά μια σειρά μαθημάτων ή ένα πρόγραμμα σπουδών (που περιλαμβάνει διάφορα μαθήματα). Προϋποθέσεις: Οι υποψήφιοι είναι επιλέξιμοι για εισαγωγή εάν έχουν ολοκληρώσει ένα τριετές εθνικό πρόγραμμα σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμη σουηδική ή αλλοδαπή εκπαίδευση, ή εάν έχουν αποκτήσει ισοδύναμες γνώσεις μέσω άλλων δραστηριοτήτων. Επίσης, οι υποψήφιοι από τη Δανία, τη Φινλανδία, την Ισλανδία ή τη Νορβηγία που είναι επιλέξιμοι για την εισαγωγή στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των χωρών τους, είναι επιλέξιμοι και για την εισαγωγή στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Σουηδίας. Όλοι οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν πολύ καλή γνώση των αγγλικών. Οι ειδικές γνώσεις που ενδέχεται να απαιτούν τα πανεπιστήμια ή τα πανεπιστημιακά κολλέγια πρέπει να είναι συναφείς με το πρόγραμμα σπουδών. Εξέταση της εισαγωγής: Η ευθύνη για την εισαγωγή και την επιλογή των σπουδαστών ανήκει στα ίδια τα ιδρύματα. Μέσα σε ένα γενικά διαμορφωμένο πλαίσιο μπορούν να αποφασίζουν ποια κριτήρια επιλογής θα χρησιμοποιούνται για την εισαγωγή στις σχολές τους και το κατά πόσον η διαδικασία επιλογής θα διεξάγεται σε τοπικό επίπεδο ή μέσω της κεντρικής υπηρεσίας που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Για την επιλογή των σπουδαστών πρέπει να χρησιμοποιούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια: βαθμολογία, έλεγχος πανεπιστημιακής ικανότητας, άλλες ειδικές εξετάσεις, προηγούμενη εκπαιδευτική και επαγγελματική πείρα. Ο έλεγχος πανεπιστημιακής ικανότητας (μια γενική, μη υποχρεωτική εξέταση η οποία είναι κοινή για όλα τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης) δεν μπορεί, ωστόσο, να είναι το μοναδικό κριτήριο επιλογής για ολόκληρη την εκπαίδευση. Το Εθνικό Κέντρο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση έχει τη συνολική ευθύνη για την εξέταση και τα περισσότερα ιδρύματα οργανώνουν αυτή την εξέταση δύο φορές το χρόνο. Γλώσσες: Οι υποψήφιοι των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι μία από τις σκανδιναβικές γλώσσες πρέπει να έχουν την απαιτούμενη γνώση σουηδικών, η οποία έχει αποκτηθεί, π.χ., μέσω ενός ετήσιου κύκλου προπαρασκευαστικών μαθημάτων.

#### ΔΙΔΑΚΤΡΑ

Όλη η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία είναι δωρεάν.

#### ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

\* Αναγνώριση των τίτλων σπουδών για την εισαγωγή: Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής που είναι ισότιμοι με αυτούς που έχουν αποκτηθεί σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναγνωρίζονται ως τίτλοι σπουδών για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

\* Αναγνώριση των πτυχίων: Πληροφορίες για την αναγνώριση από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των πτυχίων που έχουν αποκτηθεί βάσει του σουηδικού συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να ληφθούν από τα κέντρα NARIC (κέντρα πληροφόρησης για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων σε εθνικό επίπεδο).

#### ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

Υπάρχουν δύο είδη διπλωμάτων: γενικά και επαγγελματικά. Τα 42 επαγγελματικά διπλώματα (Yrkesexamen) χορηγούνται εφόσον έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα σπουδών ποικίλης διάρκειας (από 2 έως 5 1/2 χρόνια) και αφορούν κυρίως επαγγέλματα που απαιτούν επίσημη έγκριση και εγγραφή σε μητρώο, π.χ. ιατρική.

Τα τρία γενικά διπλώματα είναι: - Δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Högskoleexamen) με ειδίκευση που αποφασίζεται από το πανεπιστήμιο ή το πανεπιστημιακό κολλέγιο (2 έτη σπουδών)\_

- πτυχίο (Kandidatexamen, 3 έτη σπουδών)\_
- μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Magisterexamen, 4 έτη σπουδών).

#### ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Οικονομική συνδρομή χορηγείται σε σπουδαστές που παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα εγκεκριμένα από το κράτος: συνίσταται σε δύο μέρη, μια υποτροφία και ένα δεύτερο μέρος που είναι ένα ανταποδοσίμο δάνειο. Οι σπουδαστές δικαιούνται οικονομικής συνδρομής είτε φοιτούν κανονικά και με πλήρες πρόγραμμα είτε με μειωμένο πρόγραμμα, αλλά το μειωμένο πρόγραμμα πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο ήμισυ του πλήρους προγράμματος.

### III. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

#### ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

##### ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Εθνικός οργανισμός Ευρυδίκη Μονάδα Ευρυδίκη Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών  
Drottninggatan 16 S - 10335 Stockholm

##### ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εθνικός οργανισμός COMENIUS Σουηδικό Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την Εκπαίδευση, την Κατάρτιση και την Ανάπτυξη Επαγγελματικών Προσόντων

Kungsgatan 8, 3ος όροφος P.O. Box 7785 S-10396 Stockholm

Τηλ.: (46-8) 453.72.00 Φαξ: (46-8) 453.72.01

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: marianne.skardeus@eu.pro.se

##### ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Εθνική υπηρεσία ERASMUS Internationella avdelningen Högskoleverket

Birger Jarlsgatan 43 (Box 7851) S-10399 Stockholm

Τηλ.: (46-8) 453.70. 00 (46-8) 453.71.52 (46-8) 453.71.31 (46-8) 453.71.41 Φαξ: (46-8) 453.70.50 (46-8) 453.71.40

##### ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

NARIC (Δίκτυο Εθνικών Κέντρων Πληροφοριών για την Ακαδημαϊκή Αναγνώριση των Διπλωμάτων)

Εθνικό Κέντρο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Box 7851 S - 10399 Stockholm

Τηλ.: (46-8) 453.50.00 Φαξ: (46-8) 453.50.50

### ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

#### I. Πληροφορίες σχετικά με το κοινοτικό δίκαιο

Η συνθήκη ΕΚ (άρθρο 8Α) προβλέπει ότι κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη ορισμένων προϋποθέσεων. Κάθε πολίτης της Ένωσης που προτίθεται να διαμείνει για διάστημα άνω των τριών μηνών σε άλλο κράτος μέλος, υποχρεούται να κατέχει άδεια διαμονής. Το έγγραφο αυτό, που χρησιμεύει αποκλειστικά στο να πιστοποιήσει το δικαίωμα διαμονής το οποίο απολαύουν όλοι οι πολίτες της Ένωσης, εκδίδεται με την υποβολή ορισμένων δικαιολογητικών, τα οποία χορηγεί ο αιτών σύμφωνα με την προσωπική του κατάσταση.

#### II. Πληροφορίες σχετικά με τις διατυπώσεις στη Σουηδία

Αν σκοπεύετε να παραμείνετε στη Σουηδία για περισσότερους από τρεις μήνες, πρέπει να υποβάλετε αίτηση άδειας διαμονής (ο όρος αυτός δεν ισχύει για τους δανούς και φινλανδούς πολίτες βάσει του Nordic Agreement). Η αίτησή σας πρέπει να υποβληθεί στις τοπικές αστυνομικές αρχές του τόπου διαμονής το συντομότερο δυνατό μετά την άφιξή σας στη Σουηδία.

Έγγραφα που πρέπει να υποβληθούν με την αίτηση:

Μαζί με την αίτηση άδειας διαμονής, πρέπει να υποβάλετε έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριό και δύο φωτογραφίες διαβατηρίου. Ανάλογα με το καθεστώς σας (μισθωτός, σε αναζήτηση απασχόλησης, ανεξάρτητος εργαζόμενος, συνταξιούχος, οικονομικά ανενεργός, φοιτητής), θα σας ζητηθεί να υποβάλετε διάφορα έγγραφα κατά τη διαμονή σας στην Σουηδία:

Οι μισθωτοί πρέπει να υποβάλουν βεβαίωση πρόσληψης από τον εργοδότη τους που να πιστοποιεί ότι θα τους απασχολήσει, ή πιστοποιητικό απασχόλησης:

Όσοι εγκαθίστανται ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι θα πρέπει να αποδείξουν το καθεστώς τους, με την εγγραφή τους σε επαγγελματική ένωση, τον αριθμό ΦΠΑ τους ή την εγγραφή σε εμπορικό μητρώο:

Όσοι παρέχουν υπηρεσίες θα πρέπει να αποδείξουν ότι μετακινούνται στην Σουηδία για να δεχτούν ή να παράσχουν υπηρεσίες.

Οι μισθωτοί και οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι είναι πιθανόν να μην χρειαστεί να αποδείξουν ότι διαθέτουν επαρκείς ίδιους

πόρους.

Οι παραμεθόριοι εργαζόμενοι, δηλαδή τα πρόσωπα που εργάζονται σε άλλη χώρα της ΕΕ αλλά διαμένουν στη Σουηδία και επιστρέφουν στον τόπο διαμονής τους τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, θα πρέπει να ζητήσουν σουηδική άδεια διαμονής. Από την άλλη πλευρά, τα πρόσωπα που εργάζονται στη Σουηδία αλλά διαμένουν σε άλλη χώρα της ΕΕ δεν απαιτείται να έχουν σουηδική άδεια διαμονής.

Εφόσον παραμείνετε στην Σουηδία αφού εργαστήκατε εκεί, είτε ως μισθωτός είτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος, θα πρέπει να υπάγεστε σε μια από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) παύσατε να εργάζεστε είχατε φθάσει την ηλικία συνταξιοδότησης βάσει της φινλανδικής νομοθεσίας, εργαστήκατε τουλάχιστον τους 12 τελευταίους μήνες στην Σουηδία και διαμένετε στη χώρα αυτή σε συνεχή βάση για τουλάχιστον τρία έτη· β) ζήσατε στη Σουηδία σε μόνιμη βάση για τουλάχιστον δύο έτη και χρειάστηκε να διακόψετε την επαγγελματική σας δραστηριότητα λόγω μόνιμης ανικανότητας. Εφόσον η ανικανότητα αυτή οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ασθένεια που σας δίνει το δικαίωμα σε επίδομα το οποίο καταβάλεται ολόκληρο ή εν μέρει από σουηδικό δημόσιο οργανισμό, δεν τίθενται προϋποθέσεις διαμονής.

Στις δύο αυτές περιπτώσεις, δεν απαιτείται περίοδος διαμονής και παύει να ισχύει η προϋπόθεση της απασχόλησης για τους δώδεκα τελευταίους μήνες τουλάχιστον εφόσον ο/η σύζυγός σας είναι σουηδός υπήκοος ή έχασε την σουηδική ιθαγένεια λόγω του γάμου του/της·

γ) αφού ζήσατε και εργαστήκατε στη Σουηδία σε μόνιμη βάση για τρία έτη, συνεχίσατε την εργασία σας σε άλλο κράτος μέλος (παραμεθόριοι εργαζόμενοι) διατηρώντας τη διαμονή σας στη Σουηδία.

Έχετε τη δυνατότητα να ασκήσετε το δικαίωμα διαμονής στη χώρα επί δύο έτη από τη στιγμή που συμβαίνει μία από τις παραπάνω αλλαγές.

Εάν είστε συνταξιούχος και εργαζόσταν προηγουμένως σε άλλο κράτος μέλος ή δεν είστε οικονομικά ενεργός, θα πρέπει να αποδείξετε ότι διαθέτετε ασφάλιση ασθένειας και επαρκείς πόρους (για παράδειγμα εισόδημα τουλάχιστον ισοδύναμο με το ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης).

Σήμερα ένα άτομο μόνο του θα πρέπει να διαθέτει, ελάχιστο καθαρό εισόδημα περίπου 4.000 SK τον μήνα. Τα άτομα που συνοδεύονται από τη σύζυγό τους και δύο εξαρτώμενα παιδιά θα πρέπει να διαθέτουν ελάχιστον καθαρό εισόδημα περίπου 7.000 SK τον μήνα και να έχουν νοικοκυριό διαμέρισμα.

Εάν είστε φοιτητής, θα πρέπει να αποδείξετε ότι είστε εγγεγραμμένος σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό οργανισμό και ότι καλύπτεστε από ασφάλιση ασθένειας. Θα πρέπει να βεβαιώσετε, μέσω σχετικής δήλωσης ή τουλάχιστον αντίστοιχου εναλλακτικού τρόπου, ότι διαθέτετε επαρκείς πόρους ώστε να μην επιβαρύνετε οικονομικά το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης.

Τα μέλη της οικογένειάς σας που έχουν επίσης δικαίωμα διαμονής (οδηγός "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" εξηγεί ποιά από τα μέλη της οικογένειάς σας έχουν το δικαίωμα αυτό) πρέπει να υποβάλουν, εκτός από τα έγγραφα που ζητούνται συνήθως (δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριό, δύο φωτογραφίες διαβατηρίου) τα ακόλουθα:

- έγγραφο που να αποδεικνύει τη συγγενική σχέση μαζί σας·

- αν τα μέλη της οικογένειας δεν έχουν την ιθαγένεια κράτους μέλους, θεώρηση (όταν είναι απαραίτητο)·

- έγγραφο που να αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω πρόσωπα εξαρτώνται οικονομικά από σας (δεν ισχύει για τη σύζυγο και τα παιδιά κάτω των 21 ετών)·

- αν είστε συνταξιούχος ή οικονομικά ανενεργός, απόδειξη ότι διαθέτετε επαρκείς πόρους για σας και την οικογένειά σας και ότι όλα τα μέλη της οικογένειάς σας καλύπτονται ασφαλιστικά.

- αν είστε φοιτητής, απόδειξη ότι όλα τα μέλη της οικογένειάς σας καλύπτονται ασφαλιστικά.

Το δικαίωμα διαμονής των μελών της οικογένειάς σας θα εξαρτάται από το δικό σας δικαίωμα διαμονής.

Συμπληρωματικές πληροφορίες:

Μετά την υποβολή της αίτησής σας για άδεια διαμονής, θα λάβετε αντίγραφο της αίτησής σας ως την έκδοση της άδειας διαμονής. Οι αστυνομικές αρχές θα διαβιβάσουν την αίτησή της στην αρμόδια αρχή για του αλλοδαπούς. Στη συνέχεια μετά τη χορήγηση της άδειας διαμονής σας, εσείς και τα μέλη της οικογένειάς σας πρέπει να εγγραφείτε αμέσως στο μητρώο πληθυσμού του τόπου διαμονής σας. Η απόφαση σχετικά με τη χορήγηση της πρώτης άδειας διαμονής σας θα πρέπει να ληφθεί εντός έξι μηνών από την υποβολή της αίτησής σας. Οι άδειες διαμονής ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα (βλ. οδηγό "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης" για λεπτομέρειες). Στα μέλη της οικογένειάς σας που συνοδεύουν θα χορηγηθούν άδειες διαμονής της ίδιας διάρκειας με τη δική σας. Εφόσον σας χορηγηθεί άδεια διαμονής ως μισθωτού, έχετε το δικαίωμα αλλαγής του καθεστώτος κατά τη διάρκεια ισχύος της, για παράδειγμα με το να εγκατασταθείτε ως ανεξάρτητος εργαζόμενος. Μπορείτε να ανανεώσετε την άδεια σας διαμονής ακολουθώντας τις ίδιες διατυπώσεις που ίσχυαν για την πρώτη αίτησή σας (αναφέροντας τυχόν αλλαγές στο καθεστώς σας), μόνο που αυτή τη φορά δεν χρειάζεται να υποβάλετε δήλωση καλής διαγωγής, θεώρηση, ή απόδειξη ότι οι ανιόντες/κατιόντες της οικογένειάς σας έχουν συγγενικό δεσμό με σας. Πρέπει να υποβάλετε αίτηση για την ανανέωση της άδειάς σας έναν μήνα πριν από τη λήξη της. Η άδεια διαμονής ανανεώνεται για πέντε έτη, εκτός από την περίπτωση φοιτητών ή προσώπων που έχουν

παραμένει άνεργοί παρά τη θέλησή τους για περισσότερους από δώδεκα συνεχόμενους μήνες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η ανανέωση μπορεί να περιοριστεί σε ένα έτος, και οι αρχές μπορούν να αρνηθούν την εκ νέου ανανέωση αν παραμένετε άνεργος κατά την επόμενη λήξη της άδειας διαμονής σας. Συνήθως όταν πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής κατά την αίτηση της άδειας ανανέωσης, μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής αορίστου χρόνου. Η χορήγηση και η ανανέωση της άδειας διαμονής είναι δωρεάν.

### **III. Μέσα προσφυγής**

Εφόσον η αίτηση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής απορριφθεί ή εφόσον εκδοθεί διαταγή απέλασής σας, πρέπει να σας κοινοποιηθούν οι λόγοι για τη σχετική απόφαση, εκτός αν πρόκειται για λόγους κρατικής ασφάλειας. Οι πιθανοί λόγοι για την απόρριψη της αίτησής σας αναφέρονται στον οδηγό "Το δικαίωμα διαμονής σε μια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Έχετε τα ίδια δικαιώματα προσφυγής όπως και οι συνηθισμένοι υπήκοοι σε ό,τι αφορά τις διοικητικές αποφάσεις. Δεν μπορούν να σας αρνηθούν τη χορήγηση άδειας διαμονής μόνο για τον λόγο ότι τα έγγραφα ταυτότητας με τα οποία εισήλθατε στην χώρα έχουν λήξει.

Διεξαγωγή της διαδικασίας

Σχετικά με το δικαίωμα προσφυγής, η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει τα ακόλουθα: Η απόφαση απόρριψης της αίτησής σας για χορήγηση πρώτης άδειας διαμονής θα πρέπει να καθορίζει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εγκαταλείψετε την επικράτεια. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 15 ημερών, εκτός από περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Η απόφαση απόρριψης της αίτησης για ανανέωση της άδειας διαμονής σας ή η εντολή απέλασης λαμβάνεται από την Immigration Authority. Η απόφαση θα πρέπει να καθορίζει το περιθώριο που παρέχεται για την αναχώρηση από την επικράτεια. Η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 30 ημερών, εκτός από περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Σε κάθε περίπτωση, έχετε το δικαίωμα κατάθεσης προσφυγής εντός τριών εβδομάδων από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης. Οι προσφυγές πρέπει να υποβληθούν στην Immigration Authority. Μπορείτε να επεξηγήσετε την περίπτωση σας και να υποβάλετε νέα στοιχεία. Εφόσον η Immigration Authority δεν αλλάξει την απόφασή της, θα την διαβιβάσει στο Aliens Board. Το Board, που είναι η ανώτατη αρχή, σε θέματα αλλοδαπών θα αναθεωρήσει την υπόθεση. Δεν μπορούν να υποβληθούν προσφυγές κατά της απόφασης του Aliens Board. Η απόφαση άρνησης χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας διαμονής ή η εντολή απέλασης δεν ισχύουν όσο μπορεί ακόμη να υποβληθεί προσφυγή ή όσο εκκρεμεί η προσφυγή που έχει υποβληθεί. Μπορείτε να ζητήσετε τη συνδρομή δικηγόρου ο οποίος θα πληρωθεί από το δημόσιο. Μπορείτε επίσης να ζητήσετε τη συνδρομή διερμηνέα.

Κοινοτικά κείμενα αναφοράς: Προεδρικό διάταγμα της 30/12/65 αριθ. 1656 (ΕΕ της 03/03/66 αριθ. 55), όπως τροποποιήθηκε από το Προεδρικό διάταγμα της 29/12/69 αριθ. 1225 (ΕΕ της 25/03/70 αριθ. 75), Υπουργικό διάταγμα της 09/07/71 (ΕΕ της 12/08/71 αριθ. 203) νόμος της 04/04/77 αριθ. 127 (ΕΕ της 19/04/77 αριθ. 105), νόμος της 28/02/90 αριθ. 39 (ΕΕ της 21/03/90 αριθ. 67), Νομοθετικό διάταγμα της 26/11/92 αριθ. 470 (ΕΕ της 04/12/92 αριθ. 286).

Εθνικά κείμενα αναφοράς: Utlönningslagen (1989:529)· Utlönningsförfordningen (1989:547).

IV. Χρήσιμες διευθύνσεις:

Statens invandrarverk (Εθνική Αρχή για τους Αλλοδαπούς)

Box 6113 S-600 06 Norrköping

Tel: +46 - (0)11 - 15 60 00

e-mail: [invandrarverket@siv.se](mailto:invandrarverket@siv.se)

Utlönningsnämnden (Aliens Board)

Box 45102

S-104 30 Stockholm

Tel: +46 - (0)8-728 46 00

Patent & Registreringsverk

Bolagsavdelningen

S-851 81 Sundsvall

Tel: +46 - (0)60- 18 40 00

EU-upplysningen, Sveriges Riksdag

(Swedish Parliament, EU information Unit) (Σουηδικό Κοινοβούλιο, Μονάδα πληροφόρησης για την ΕΕ)

S- 100 12 Stockholm

Tel: +46-(0)20- 25 00 00

e-mail: [eu.upplysningen@riksdagen.se](mailto:eu.upplysningen@riksdagen.se)

Για τις αστυνομικές αρχές, μπορείτε να συμβουλευθείτε τις ροζ σελίδες των τηλεφωνικών καταλόγων.